

“ปัญหาและทางออก
กรณีผลกระทบของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า
จากเสาสัญญาณโทรศัพท์”

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
National Human Rights Commission of Thailand

น.พ.นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

19 ก.ย. 2557

กรณีร้องเรียนการติดตั้งเสาสัญญาณโทรศัพท์ ต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2552 - 2557

คำร้อง	ผู้ร้อง	ที่อยู่	ความเดือดร้อน	ผลการตรวจสอบ/ความต้องการ
1. 339/2555 (10 ก.ค. 55)	นางเพ็ญศรี สะอาด + คณะ 62 คน	ม.2 ต.สนามชัย อ.สิงหนคร สงขลา	- ประชาชนได้รับผลกระทบจากเสาส่งสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ติดตั้งในปี 2548 โดยคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าแผ่กระจายทำให้ประชาชนเจ็บป่วย - มีอาการปวดศีรษะ สูญเสียความทรงจำ ปวดเมื่อยตามร่างกาย ใจสั่น โรคหัวใจ โรคมะเร็ง	- ต้องการค่าชดเชยเยียวยาจากผลกระทบ - บัญชีรายชื่อผู้ได้รับผลกระทบ 77 คน + แบบสำรวจผู้ได้รับผลกระทบ
2.81/2556 (20 ก.ย. 56)	นายหมัด หริมโต๊ะสัน	ม.6 ต.หริเข อ.สิงหนคร จ.สงขลา	- การก่อสร้างเสารับสัญญาณโทรศัพท์ที่ไม่ดำเนินการตามกระบวนการขั้นตอนทางกฎหมาย - พื้นที่ตั้งเสาสัญญาณอยู่ในเขตชุมชนและ ร.ร.บ้านหริเขา มีเด็กนักเรียน 700 คน เสาห่างจาก ร.ร. เพียง 15 เมตร - เกรงผลกระทบทางด้านสุขภาพ และโครงสร้างสูงมีโอกาสดันทับบ้านเรือนและอาคารลงได้ - ถูกข่มขู่จากผู้ประกอบการ	- ผลการตรวจสอบจาก กสทช. ระบุว่าไม่พบการแผ่คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

กรณีร้องเรียนการติดตั้งเสาสัญญาณโทรศัพท์ ต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2552 - 2557(ต่อ)

คำร้อง	ผู้ร้อง	ที่อยู่	ความเดือดร้อน	ผลการตรวจสอบ/ความต้องการ
3. 401/2556 (21 ส.ค. 56)	นายปฏิยุทธ์ กาสมะหม จนท.รับเรื่องร้องเรียน ศูนย์คุ้มครองสิทธิ ผู้บริโภค จ. พะเยา	บ.น้ำแวน ม.2 ต.น้ำแวน อ.เชียงคำ จ.พะเยา	- คัดค้านการติดตั้งเสาสัญญาณโทรศัพท์ กสท. ชุมชนบ้านน้ำแวน ใกล้ศูนย์รับเลี้ยงเด็กเล็ก ร.ร. และ ร.พ. รวมทั้งชาวบ้านอยู่ในรัศมี 100 ม. 20ครัวเรือน - ได้..หลักเกณฑ์และมาตรฐานกำกับดูแลความปลอดภัยต่อสุขภาพมนุษย์จากการใช้เครื่องวิทยุโทรคมนาคม ของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม	- ขอให้ย้าย เสา สัญญาณโทรศัพท์ออกจากชุมชน - สนง. กสทช. โดยรักษาการผอ. กลุ่มงานรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคแต่ก็ไม่ได้รับการแก้ปัญหา
4. 436/2556 (9 ก.ย. 56)	นายสาวิต โพธิแก้ว	ม.ราชภัฏ นครสวรรค์ อ.เมือง จ.นครสวรรค์	- คัดค้านการอนุญาต ก่อสร้างเสาส่งสัญญาณโทรศัพท์มือถือบริเวณ ม.ราชภัฏนครสวรรค์ ซึ่งก่อสร้างมาแล้ว 7 ปี - การก่อสร้างไม่ได้ขออนุญาต - ได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับผลกระทบของคลื่นสัญญาณ	- ขอให้กสม. ตรวจสอบ และยับยั้ง/รื้อถอนเสาส่งสัญญาณ

กรณีร้องเรียนการติดตั้งเสาสัญญาณโทรศัพท์ ต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2552 - 2557(ต่อ)

คำร้อง	ผู้ร้อง	ที่อยู่	ความเดือดร้อน	ผลการตรวจสอบ/ความต้องการ
5. 428/2556 (4 ก.ย. 56)	นายสุพล สุขศรีมั่งมี	อาคารชุดอรุณพงษ์ คอนโด ชอย พญานาค พระราม6 เขตราชเทวี กทม.	- การติดตั้งเครื่องรับส่งสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่บริเวณดาดฟ้าร้านสะดวกซื้อตั้งแต่ ม.ค. 2555 แต่ได้รับอนุญาตจาก กสทช. เมื่อ มี.ค. 2555 ซึ่งเป็นการอนุญาตภายหลังการติดตั้งแล้ว - สถานที่ติดตั้งห่างจาก ร.ร. 47 เมตร - ขัดต่อหลักเกณฑ์และมาตรการรักษาดูแลความปลอดภัยต่อสุขภาพของมนุษย์จากการใช้เครื่องวิทยุโทรคมนาคมโดยไม่มีแจ้งประชาชน ติดตั้งก่อนได้รับอนุญาต	- ผู้ร้องเริ่มมีอาการเจ็บป่วย - ผู้ร้องยื่นฟ้องต่อศาล เป็นจำเลยในคดีสิ่งแวดล้อมต่อศาลแพ่ง
6. 134 /2557 (1 เม.ย. 57)	นายวิจิต หยาดไรสง + ผู้คัดค้าน 81 ราย	ตำบล บ้านคู อำเภอนาโพธิ์ จ.บุรีรัมย์	- คัดค้านการติดตั้งเสาสัญญาณโทรศัพท์ - ไม่มีการให้ข้อมูลข่าวสารต่อประชาชน - ไม่สอบถามความสมัครใจของประชาชน - เสาอยู่กลางชุมชน ห่างจากประชาชนแค่ 5-10 เมตร	- เกรงผลกระทบต่อสุขภาพ

กรณีร้องเรียนการติดตั้งเสาสัญญาณโทรศัพท์ ต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2552 - 2557(ต่อ)

คำร้อง	ผู้ร้อง	ที่อยู่	ความเดือดร้อน	ผลการตรวจสอบ/ความต้องการ
7. 458/2557 (8 ก . ย . 57)	นายธนิต ธัญญนากร+คณะ (ผอ.ก.ร.พ. ถ้าพรรณา)	จ. นครศรีธรรมราช	- การตั้งเสาสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่บริเวณใกล้เคียงกับ ร.พ. ระยะห่าง 20 ม. ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้คน - อาการปวดศีรษะ มีนหัว คลื่นไส้ อาเจียน	- ขอให้ตรวจสอบ - ขอให้ย้ายเสาสัญญาณดังกล่าวออกห่าง ร.พ. ให้ถ้าพรรณา

กฎหมายและหลักเกณฑ์

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550
: มาตรา **66** , มาตรา **67** --> สิทธิชุมชน
 มาตรา **56-61** --> สิทธิข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน
2. ประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง มาตรฐานความปลอดภัยต่อสุขภาพของมนุษย์จากการใช้เครื่องวิทยุคมนาคม (29 มี.ค. 2550)
: ข้อ **12.5** : การทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ตั้งเสา เช่น โรงพยาบาล, โรงเรียน, สถานรับเลี้ยงเด็ก
3. อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม+การมีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการหรือกิจกรรมใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของคนในพื้นที่
4. พรบ.สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. **2550**
: มาตรา **5** สิทธิบุคคลในการดำรงชีวิตภายใต้สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ
 มาตรา **10** สิทธิในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่กระทบต่อสุขภาพของประชาชน
 มาตรา **11** สิทธิในการร้องขอให้มีการประเมินและมีส่วนร่วมในการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ

สรุป

คำร้อง : 7 ราย

พื้นที่อยู่อาศัย : ทุกภาค (รวม กทม.)

ลักษณะที่ตั้ง: ใจกลางชุมชน อยู่ใกล้ ร.ร. , ร.พ.

การละเมิดสิทธิชุมชน

1. ละเมิดสิทธิชุมชน

- ผลกระทบด้านชีวิต , สุขภาพ และความปลอดภัย

สิทธิชุมชน — ชนพื้นเมืองกับการพัฒนา

สิทธิส่วนรวม สิทธิกลุ่ม สิทธิโดยธรรมชาติ

สิทธิ
ชุมชน
ท้องถิ่น

สิทธิ
ชุมชน
ท้องถิ่น
ดั้งเดิม

โครงสร้างของสิทธิ

สิทธิพลเมือง

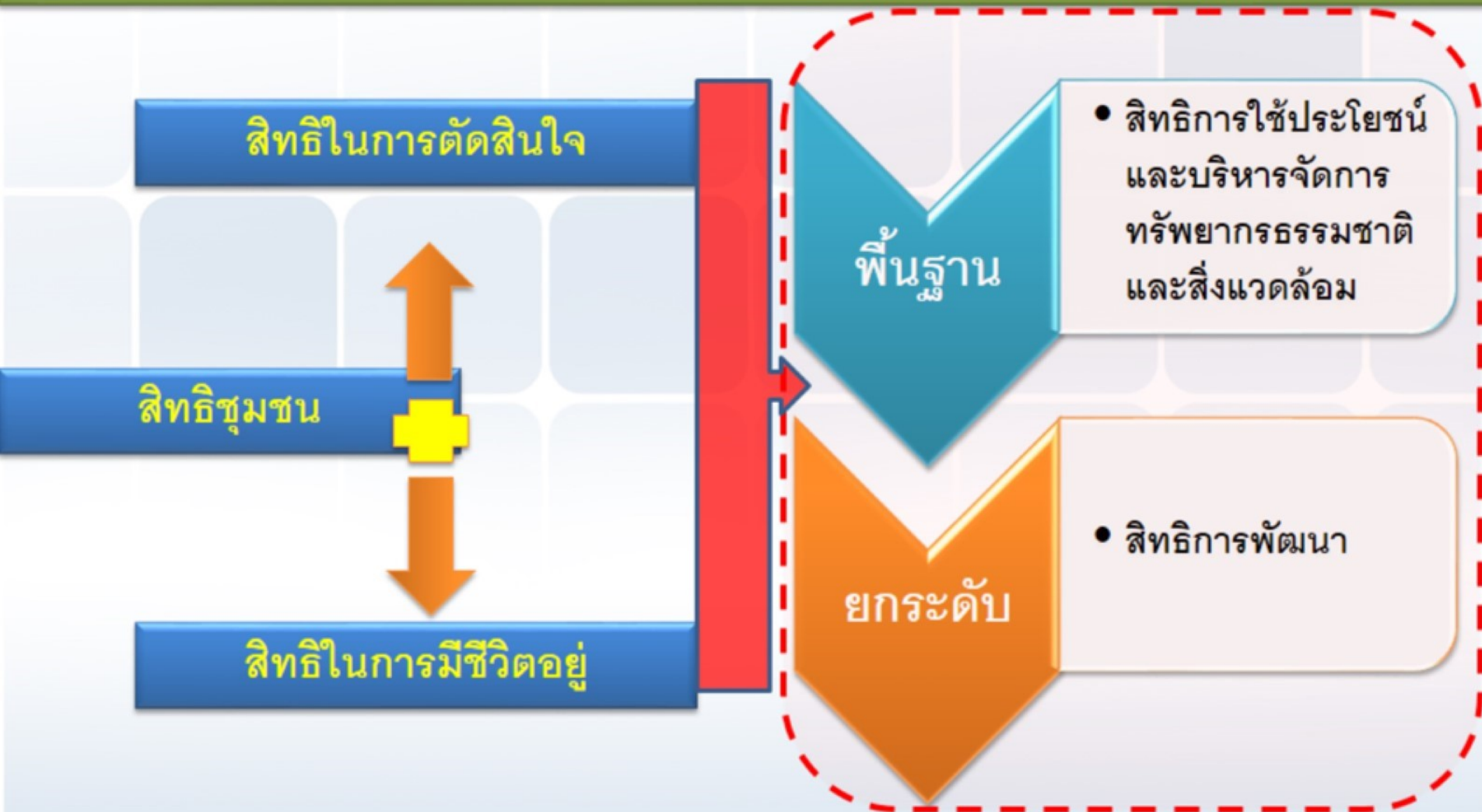
สิทธิทาง
การเมือง

สิทธิทางเศรษฐกิจ

สิทธิทางสังคม

สิทธิทางวัฒนธรรม

สิทธิชุมชน : มิติสังคมวัฒนธรรม

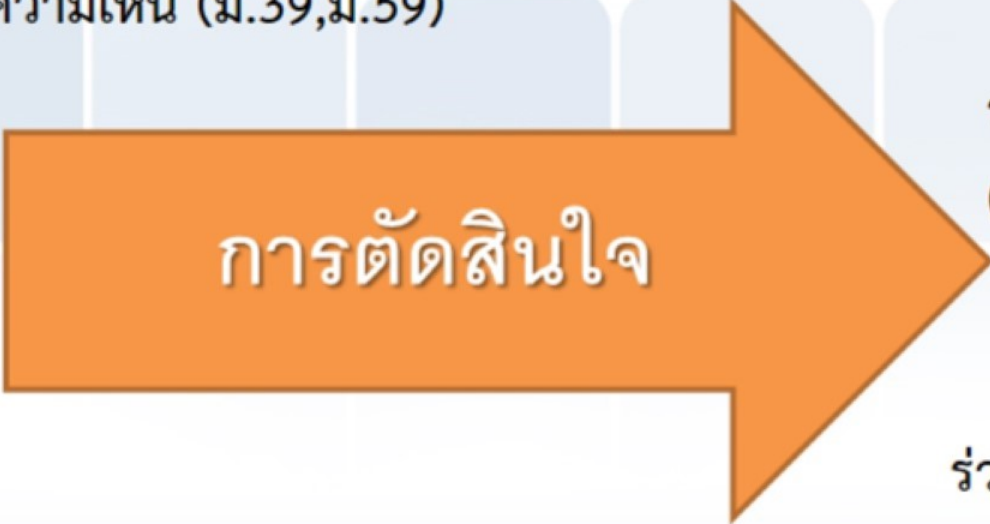
2. ละเมิดสิทธิการมีส่วนร่วมประชาชน

- ไม่มีการชี้แจงให้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร
- ละเมิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจ

กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการกำหนดนโยบายสาธารณะ

ร่วมริเริ่ม (ม.170, ม.287)

ร่วมให้ความเห็น (ม.39,ม.59)

การตัดสินใจ

ร่วมตรวจสอบ
(ม.61,ม.62,ม.304,ม.286)

ร่วมดำเนินการ(ม.46,ม.56)

ร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร(ม.58)

ร่วมคิดตัดสินใจ (ม.46,ม.56)

ข้อเสนอ

1. ระยะริเริ่มโครงการติดตั้งเสาสัญญาณโทรคมนาคม

- การเลือกพื้นที่ติดตั้งเสาสัญญาณ
- ควรให้ข้อมูลข่าวสารต่อชุมชนท้องถิ่นทั้งข้อดี ข้อเสีย (ประชุมประชาคม)
- ควรให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (ผังชุมชน)
- ควรได้รับใบอนุญาตก่อนการก่อสร้าง
- ควรกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองท้องถิ่นในการอนุญาตการก่อสร้าง (ผ่านสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

2. ระยะการก่อสร้างและติดตั้งเสา

- ควรให้องค์กรปกครองท้องถิ่นดูแลและควบคุมการก่อสร้างและติดตั้ง

3. ระยะการทำงานเสาสัญญาณโทรศัพท์

- กสทช. ต้องติดตามวัดระดับคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า
- มีการติดป้ายแสดงเสาสัญญาณโทรศัพท์ค่าระดับความปลอดภัย
- กสทช. ต้องให้ยุติการดำเนินงานถ้ามีการกระทำใดต่อระเบียบหลักเกณฑ์ มิใช่แค่เสียค่าปรับ